

Vaje 3: Premica in ravnina

Naloge na vajah:

1. V vseh treh oblikah zapiši enačbo premice p , ki poteka skozi točki $A(2, 1, 3)$ in $B(-1, 3, -2)$. Ali točki $C(-1, 3, -2)$ in $D(8, -3, 1)$ ležita na premici p ?
2. Zapiši enačbo premice q , ki poteka skozi točko $A(2, 3, 1)$ in je vzporedna s premico $\frac{x-1}{2} = 1 - y = \frac{1-z}{3}$.
3. Izračunaj presečišče premic:

$$\begin{aligned} p: \quad x &= 1 - 3t, \quad y = 2t, \quad z = 2 + t, \quad t \in \mathbb{R}; \\ q: \quad x &= 2 + s, \quad y = -6 - 2s, \quad z = -1 - s, \quad s \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

Zapiši tudi enačbo simetrale kota med premicama p in q .

4. V vseh treh oblikah zapiši enačbo ravnine π , ki poteka skozi točke $A(2, -3, 1)$, $B(0, -3, 2)$ in $C(4, 0, -1)$. Ali točka $D(2, 3, 1)$ leži na ravnini π ? Izračunaj tudi preseke ravnine π s koordinatnimi osmi.
5. Zapiši enačbo množice točk, ki so enako oddaljene od točk $A(3, 4, 1)$ in $B(-1, 0, 5)$.
6. Izračunaj presečišče in kot pod katerim premica $\frac{x-1}{2} = \frac{y+3}{5} = z - 1$ prebada ravnino $2x + 3y + z = 14$.
7. Pod kakšnim kotom se sekata ravnini $\pi : 2x + 3y - z = -1$ in $\Sigma : x - y + z = 8$ in kaj je njun presek?
8. Poišči pravokotno projekcijo premice $p : x = 2y = z$ na ravnino $\pi : x + y - z = 1$ in zapiši pravokotnico, ki poteka skozi točko $T(2, 1, 1)$.
9. Izračunaj razdaljo točke $T(2, 2, 0)$ od
  - (a) premice $\frac{x-1}{4} = \frac{y}{3} = \frac{z-2}{5}$;
  - (b) ravnine $2x - 3y + z = 5$.
10. Na kroglo s središčem $S(4, 0, 2)$ in polmerom $r = 15$ položi tangentno ravnino, ki je vzporedna z ravnino $10x - 11y - 2z = -3$ in zapiši njeno enačbo.

Samostojno reši: [1, Naloge: 185, 190, 198], [3, Naloge: 14, 19, 23] in [2, Naloge: 91, 96, 118].

Primeri izpitnih nalog:

1. Dana je ravnina $\pi : x + 2y - z = 0$ in točki $P(2, -1, 2)$, $Q(0, 3, 0)$. Poišči množico točk v ravnini π , ki so od P in Q enako oddaljene. Zapiši njeno enačbo!
2. Dana je ravnina $\pi : x - 4y + 2z = 7$ in premica p , ki je presek ravnin $x - 2y - 4z = -3$ in $2x + y - 3z = -1$.
  - (a) Zapiši enačbo premice p in izračunaj presečišče premice p z ravnino π .
  - (b) Zapiši enačbo premice q , ki leži v ravnini π , je pravokotna na premico p in poteka skozi točko, kjer p prebode ravnino π .
3. Naj bosta $p : x = y = z$ in $q : 2x = 3y = 6z$ premici v prostoru $\mathbb{R}^3$ ter Σ ravnina, ki vsebuje premici p in q . Naj bo $\mathcal{A}$ zrcaljenje čez premico p in $\mathcal{B}$ zrcaljenje čez ravnino Σ .
  - (a) Zapiši normalno enačbo ravnine Σ in parametrično enačbo premice $\mathcal{A}(q)$.
  - (b) Določi množico točk $\vec{x} \in \mathbb{R}^3$ za katere velja $\mathcal{A}\vec{x} = \mathcal{B}\vec{x}$. Zapiši njeno enačbo!
4. Skozi točko $T(0, -1, 1)$ položi premico r , ki seka premici $p : \frac{x+3}{2} = 2 - y = z$ in $q : \frac{x-1}{3} = \frac{y+3}{2} = z - 1$.
5. Ugotovi, kaj geometrijsko predstavlja množica tistih točk iz $\mathbb{R}^3$, ki so enako oddaljene od točk $A(1, 1, 0)$, $B(-1, 2, 1)$ in $C(0, 0, 2)$ ter zapiši njeno enačbo.

Literatura

- [1] E. Kramar: Rešene naloge iz Linearne algebre, DMFA, Ljubljana 1994.
- [2] M. Dobovišek, D. Kobal, B. Magajna: Naloge iz algebre I, DMFA, Ljubljana 1992.
- [3] M. Kolar, B. Zgrablić: Več kot nobena a manj kot tisoč in ena rešena naloga iz linearne algebre, Pitagora, Ljubljana 1996.